

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/16/2023
Identifikačné číslo spisu:	8619200846
Dátum vydania rozhodnutia:	26.10.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Rumana
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:8619200846.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne J. Q., rod. Š., narodenej XX. X. XXXX, O., N. XXX/XX, zastúpenej advokátom JUDr. Ambrózom Motykom, Stropkov, Nám. SNP 7, proti žalovanej obchodnej spoločnosti Orange Slovensko, a. s., Bratislava, Metodova 8, IČO: 35 697 270, zastúpenej advokátskou kanceláriou Advokátska kancelária Branislava Máčaja, s.r.o., Bratislava, Bajkalská 5, IČO: 46 759 875, o ochranu osobnosti, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo 7. septembra 2022 sp. zn. 13Co/30/2022 v spojení s opravným uznesením z 27. júla 2023 sp. zn. 13Co/30/2022, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Prešove zo 7. septembra 2022 sp. zn. 13Co/30/2022 vo výroku II. o trovách prvoinštančného konania a vo výroku III. o trovách odvolacieho konania z r u š u j e a vec mu v uvedenom rozsahu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Napadnutým rozsudkom v spojení s opravným uznesením Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) rozsudok Okresného súdu Svidník (ďalej len „súd prvej inštancie“ resp. „prvoinštančný súd“) zo dňa 21. septembra 2021 č.k. 6C 15/2019-200 vo výroku II. V časti uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu vo výške 110,- Eur v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku potvrdil; v prevyšujúcej vyhovujúcej časti zmenil rozsudok prvoinštančného súdu tak, že žalobu žalobkyne na zaplatenie nemajetkovej ujmy zamietol. Žalobkyni priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného konania proti žalovanej v rozsahu 100 %. Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

2. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že v danom prípade došlo k tvrdenému zásahu do súkromia žalobkyne, a to súvislosti s porušením ochrany osobných údajov pri ich spracúvaní žalovanou v rámci plnenia zo zmluvy o pripojení, ktorá je nepochybne spotrebiteľskou zmluvou. K predmetnému zásahu došlo pri vykonávaní obchodnej činnosti žalovanou, ktorú táto zabezpečovala prostredníctvom svojich obchodných zástupcov. Boli neoprávnene sprístupnené osobné údaje vrátane rodných čísiel a ďalších identifikátorov žalobkyne, ktorým sa priznáva zvýšená ochrana. To, že písomnosti s osobnými údajmi neboli skartované, ale naopak boli neodborne odložené v sklade za

predajňou a tam boli nezabezpečené či nepovšimnuté, boli priťažujúcimi okolnosťami pri posudzovaní uplatneného nároku. Po tom čo mal súd prvej inštancie preukázaný základ nároku aj s poukazom na rozhodnutie Úradu na ochranu osobných údajov dospel k záveru, že je primerané uložiť žalovanej povinnosť na zaplatenie sumy 3 300 eur žalobkyni titulom nemajetkovej ujmy. Po právnej stránke poukázal na ustanovenia § 13, § 19, § 36, § 41, § 42, § 290 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ďalej § 1, § 3 až § 8, § 9, § 17, § 19 zákona č. 122/2013 Z.z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 56 zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách, článok 10 Listiny základných práv a slobôd, článok 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, článok 16 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, článku 8 Charty základných práv Európskej únie, článok 19, 22 Ústavy Slovenskej republiky, § 11, § 13, § 52 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“). O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, majúť za to že, výška náhrady nemajetkovej ujmy závisela od úvahy súdu.

2. Odvolací súd na odvolanie žalobkyne rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP v časti uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu vo výške 110 Eur potvrdil; vo zvyšnej časti napadnutý rozsudok podľa § 388 CSP zmenil a žalobu zamietol. Uviedol, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav, no zo zistených skutočností prijal sčasti nesprávny právny záver. Na rozdiel od prvoinštančného súdu odvolací súd bral do úvahy vo väčšej miere jednotlivé okolnosti danej veci, pričom dospel k záveru, že suma priznaná súdom prvej inštancie je neprimeraná vzhľadom k tomu, že dĺžka protiprávneho konania, po ktorú boli písomnosti s osobnými údajmi ponechané v príručnom sklade nebola ustálená jednoznačne. Zároveň bolo nutné brať do úvahy aj skutočnosť, že v danom prípade ide len o zásah, ktorý bol objektívne spôsobilý narušiť alebo ohroziť práva chránené v ustanovení § 11 Občianskeho zákonníka, kedy sa ani nevyžaduje vyvolanie následkov, no nebolo v konaní preukázané, že by došlo k takémuto zásahu. Táto skutočnosť bola podľa názoru odvolacieho súdu dôležitá pre posudzovanie výšky primeranej finančnej náhrady. Vzhľadom na významné postavenie žalovanej na telekomunikačnom trhu, ako aj vzhľadom na funkciu prevenčno-sankčnú, odvolací súd považoval zhodne so súdom prvej inštancie za opodstatnené priznať žalobkyni nárok na finančnú náhradu. Pokiaľ sa ale týka stanovenia jej primeranej výšky vychádzal z judikatúry súdov Slovenskej republiky vo vzťahu k priznaným nárokom na náhradu nemajetkovej ujmy, ktoré sa zvyčajne priznávajú pozostalým po osobách, ktoré boli usmrtené pri dopravných nehodách a tiež zo zákonnej právnej úpravy, ktorá upravuje nároky poškodených z trestných činov. Vo vzťahu k prvoinštančným súdom stanovenej výške nároku na náhradu nemajetkovej ujmy a z pohľadu zhora uvedených kritérií sa odvolaciemu súdu javila priznaná náhrada zo strany súdu prvej inštancie neprimerane vysoká. Odvolací súd poukázal na to, že pri náhradách nemajetkovej ujmy pri pozostalých z dopravných nehôd sa tieto sumy pohybujú cca 15 000 až 20 000 eur pri príbuzných v priamom rade, čo však samozrejme závisí od individuálnych okolností prípadu, no berúc do úvahy takto priznané sumy ako aj nároky, ktoré sú priznávané osobám ako obetiam trestných činov, je nepochybné, že miera zásahu do osobnostných práv v tomto prípade je nepomerne nižšia. Preto podľa názoru odvolacieho súdu možno hovoriť o rozsahu cca 10 % zo základu priznaného pre obeť násilných trestných činov (4 350 eur ; § 12 ods. 3 zákona č. 274/2017 Z.z.). Zároveň bolo nutné brať do úvahy aj to, že v danom prípade nedošlo k zásahu do osobnostných práv žalobkyne, došlo len k potencionálnej možnosti ich ohrozenia, čo nepochybne odôvodňovalo ďalšie zníženie minimálne na hodnotu 50 % z vyššie uvedenej úvahy, t.j. 435/2, t.j. cca 220 eur. Keďže zároveň neboli zistené ani dôvody ako škandalizácia žalobkyne, opakovanie či zvyšovanie intenzity konania, úmyselné konanie žalovanej a ďalšie bolo dôvodné sumu 220 eur opätovne ponížiť o 50 %, t.j. na 110 eur. Na podporu správnosti svojej úvahy odvolací súd poukázal na rozhodnutie Mestského súdu v Prahe z 29. augusta 2019 sp .zn. 22Co 147/2019, ktoré prešlo aj kontrolou ústavnosti (viď rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky zo dňa 09. januára 2020 sp. zn. II. ÚS4015/19).

2.1. O trovách prvoinštančného konania odvolací súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 396 ods. 2 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP, tak že nárok na ich náhradu priznal žalobkyni v rozsahu 100% proti žalovanej s poukazom na úspech v konaní. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 396 ods. 1 v spojení s ustanovením § 257 CSP. Považoval za dôvodné

prihliadnuť na závery rozhodnutia v inej obdobnej veci vedenej pod sp. zn. 13Co 7/2021, kedy odvolací súd rozhodoval o rovnakom nároku na základe rovnakých skutkových okolností.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“) podala dovolanie vo vzťahu k výroku rozsudku odvolacieho súdu o trovách prvoinštančného konania. Prípustnosť podaného dovolania odôvodňovala ustanovením § 420 písm. f) CSP, majúc za to, že jej (odvolací) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil ako strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V bližších podrobnostiach namietanú vadu zmätočnosti špecifikovala tak, že podľa jej presvedčenia je rozhodnutie odvolacieho súdu nepreskúmateľné pokiaľ ide o záver o priznaní nároku žalobkyni na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100%. V podrobnostiach dala do pozornosti dovolacieho súdu rozpor výrokovej časti napadnutého rozsudku s jeho odôvodnením v bode 46. Poukázala na judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky, týkajúcu sa požiadaviek na odôvodňovanie rozhodnutí súdov (viď IV. ÚS 115/2003, III ÚS 60/2004). Namietla tiež právne posúdenie odvolacím súdom poukazujúc na súdnu prax a odbornú literatúru. Z uvedených dôvodov žalovaná Najvyšší súd Slovenskej republiky žiadala, aby rozhodnutie odvolacieho súdu v napadnutej časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalobkyňa v podanom vyjadrení k dovolaniu uviedla, že podľa jej názoru je dovolanie žalovanej proti napadnutému výroku o trovách prvoinštančného konania neprípustné podľa § 420 písm. f) CSP, keďže nejde o rozhodnutie vo veci samej a tiež podľa § 421 ods. 1 CSP, v ktorom prípade je prípustnosť dovolania vylúčená § 421 ods. 2 CSP. Dovolanie je tiež nedôvodné preto, lebo v danej veci ide o konanie o ochranu osobnosti a zákonodarca pre takýto prípad v právnej norme, ktorá upravuje odmeny a náhrady advokátov za poskytovanie právnych služieb ustanovil v § 10 ods. 8 osobitnú tarifnú hodnotu, ktorú určil pevnou sumou (obdobne viď rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 13 Co 7/2021 v spojení s uznesením Ústavného súdu zo dňa 24. mája č.k. II ÚS 233/2022-18). Vzhľadom na uvedené skutočnosti žalobkyňa odvolací súd žiadala, aby podané dovolanie odmietol.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“, resp. „najvyšší súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP v rámci dovolacieho prieskumu dospel k záveru, že dovolanie žalovanej je nielen prípustné, ale aj dôvodné.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9. Keďže v danom prípade žalovaná podaným dovolaním napadla rozhodnutie odvolacieho súdu vo výroku o trovách konania, dovolací súd sa v prvom rade zaoberal (aj v dôsledku námietok žalobkyne) otázkou prípustnosti takéhoto dovolania.

10. Základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie

prípustné podľa § 420 CSP je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. V prípade, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 CSP, dovolací súd skúma primárne, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené; k preskúmaniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa o existencii procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. a) až f) CSP pristupuje dovolací súd len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu uvedenému v tomto ustanovení. Ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a) až f) CSP irelevantné, či k dovolateľom namietanej procesnej vade došlo alebo nedošlo.

11. Ústavný súd už v uznesení zo 17. septembra 2019 č. k. I. ÚS 387/2019-26 poukázal na to, že problematikou prípustnosti opravných prostriedkov podľa Civilného sporového poriadku sa zaoberal v uznesení sp. zn. I. ÚS 275/2018 z 15. augusta 2018 (rozhodnutie č. 74/2018 publikované v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky 2018, s. 1270), v ktorom vyslovil názor, že „...ustanovenie § 420 CSP zakotvuje prípustnosť dovolania v alternatíve buď proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, t. j. proti rozhodnutiu majúcejmu hmotnoprávny charakter, alebo proti rozhodnutiu, ktoré síce nemá charakter rozhodnutia o materii konania, t. j. nejde síce o rozhodnutie vo veci samej, ale ide o rozhodnutie, ktorým odvolací súd o danej otázke rozhodovanie končí inak ako meritórnym (hmotnoprávnym) rozhodnutím vo veci samej. Aj rozhodnutie vo veci samej (t. j. meritórne rozhodnutie) je svojou podstatou a svojimi dôsledkami rozhodnutím, ktorým sa konanie o predmete sporu končí, avšak pre účely posudzovania prípustnosti dovolania podľa § 420 CSP takéto rozhodnutie nemožno zaradiť do skupiny rozhodnutí „ktorým sa konanie končí“, pretože pre tento účel je už zaradené do skupiny rozhodnutí „vo veci samej“. Za rozhodnutie, ktorým sa konanie pred odvolacím súdom o danej otázke končí, teda možno považovať rozhodnutie, ktorým odvolací súd rozhodol o odvolaní inak ako jeho vecným prejednaním (t. j. rozhodnutie o odmietnutí odvolania alebo o zastavení odvolacieho konania), rozhodnutie odvolacieho súdu o zastavení konania z dôvodu späťvzatia žaloby po rozhodnutí prvoinštančného súdu a pred rozhodnutím odvolacieho súdu (§ 370 CSP) a uznesenie, ktorým odvolací súd potvrdil alebo zmenil prvostupňové uznesenie o otázke, ktorej vyriešenie sa týmto uznesením končí, pričom spravidla pôjde o uznesenia odvolacieho súdu, ktorými rozhodol o odvolaní proti uzneseniam podľa § 357 CSP, ktoré síce možno v dovolacom konaní preskúmať z dôvodov zmätočnosti uvedených v § 420 CSP, avšak z dôvodov zásadnej právnej významnosti sú v zmysle § 421 ods. 2 CSP z prieskumu dovolacím súdom vylúčené. Podľa § 357 písm. m) CSP jedným z uznesení, proti ktorým je prípustné odvolanie a ktoré sú tak v danej nimi riešenej otázke s konečnou platnosťou preskúmateľné v rámci odvolacieho konania, je aj uznesenie, ktorým prvoinštančný súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania s konečnou platnosťou, takže rozhodnutie odvolacieho súdu o tomto odvolaní je v otázke nároku na náhradu trov konania rozhodnutím konečným (ktorým sa konanie v tejto otázke nároku končí, pozn.), a teda ho možno v zmysle už uvedeného považovať za rozhodnutie preskúmateľné v dovolacom konaní z dôvodov zmätočnosti ako rozhodnutie, ktorým sa konanie končí“.

11.1. Z ustálenej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že rozhodovanie o trovách konania je integrálnou súčasťou civilného sporového konania, a ako také spadá pod čl. 46 ods. 1 ústavy, prostredníctvom ktorého sa zaručuje každému základné právo na súdnu ochranu. Všeobecný súd pri poskytovaní súdnej ochrany podľa čl. 46 ods. 1 ústavy môže postupom, ktorý nie je v súlade so zákonom (čl. 46 ods. 4 a čl. 51 ods. 1 ústavy), porušiť základné právo strany sporu na súdnu ochranu. Či je základné právo na súdnu ochranu naplnené reálnym obsahom (čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 46 ods. 4 ústavy), určuje zákonná úprava náhrady trov konania obsiahnutá v Občianskom súdnom poriadku účinnom do 30. júna 2016 (§ 142 a nasl.), resp. v Civilnom sporovom poriadku účinnom od 1. júla 2016 (§ 255 a nasl.). Procesné predpisy, ktoré upravujú rozhodovanie o náhrade trov konania, preto treba vykladať v súlade s takto vymedzeným obsahom a účelom základného práva na súdnu ochranu. Trovy vynaložené účastníkom konania (sporovou stranou) v spore musia byť v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania. Ich vynaložením sa musí sledovať procesné presadzovanie uplatneného nároku alebo procesná ochrana proti takému tvrdenému nároku. Účelnosť sa v zásade dá stotožniť s nevyhnutnosťou alebo právnou možnosťou vynaloženia trov spojených s ústavne zaručeným právom na právnu pomoc v zmysle čl. 47 ods. 2 ústavy a trovy právneho zastúpenia sa vo všeobecnosti za účelne vynaložené trovy považujú. Trovy potrebné na účelne vynaloženie alebo ochranu práva sa však nemôžu posudzovať ako celok, a to aj keď má účastník (sporová strana) nárok na náhradu trov konania, pretože

mal vo veci plný úspech, každý úkon alebo každé platenie trov treba posudzovať samostatne; to platí aj pre trovy právnej služby (viď. II. ÚS 78/03, III. ÚS 481/2015, IV. ÚS 83/2018).

11.2. Prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu o náhrade trov konania pre existenciu vady v zmysle § 420 písm. f) CSP konštatoval dovolací súd už vo viacerých svojich rozhodnutiach (8 Cdo 266/2019, 8 Cdo/111/2019, 4 Cdo 70/2020, 4 Cdo 155/2020, 4 Cdo 69/2022, 2 Cdo 89/2020 a iné).

12. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil chyby vymenovanej v tomto ustanovení, ale rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

13. Žalovaná vyvodzujúc prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP namietala nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu v časti týkajúcej sa výroku o náhrade trov konania, majúc za to že je v rozpore s jeho výrokovou časťou, čo ho činí nepreskúmateľným.

14. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú: a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené zo zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

15. Princípu práva na spravodlivý proces zodpovedá právo účastníka na určitú kvalitu súdneho rozhodnutia a povinnosť súdu svoje rozhodnutie riadne odôvodniť. Súd sa teda musí zaoberať účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, III. ÚS 47/2019, IV. ÚS 372/2020, 1 Cdo 213/2019, 2 Cdo 190/2019, 3 Cdo 168/2018, 4 Cdo 3/2019, 5 Cdo 57/2019, 6 Cdo 33/2020, 7 Cdo 308/2019, 8 Cdo 152/2018).

16. Dovolací súd zdôrazňuje, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadné nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

17. V danom prípade dovolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu v napadnutej časti nespĺňa náležitosti riadneho odôvodnenia rozhodnutia (§ 393 ods. 2 v spojení s § 220 ods. 2 CSP), a preto ho treba považovať za nepreskúmateľné.

18. Z obsahu spisu vyplýva, že z hľadiska výsledku sporu bola žalobkyňa so svojou žalobou o náhradu nemajetkovej ujmy čiastočne úspešná, keď odvolací súd na rozdiel od prvoinštančného súdu bral do úvahy vo väčšej miere okolnosti danej veci, pričom dospel k záveru, že suma priznaná súdom prvej inštancie je neprimeraná. Rozsudok súdu prvej inštancie preto podľa § 387 ods. 1 CSP v časti uloženia

povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu vo výške 110 eur potvrdil; vo zvyšnej časti ho podľa § 388 CSP zmenil a žalobu zamietol. Žalobkyni priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného konania proti žalovanej v rozsahu 100 %. Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

18.1. Výrok o trovách prvoinštančného konania (napadnutý dovolaním - pozn.) odvolací súd v bode 41 svojho rozsudku odôvodnil nasledovne:

“Odvolací súd v danom prípade priznal procesne úspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie v rozsahu 100% ako však vyplýva aj z komentára k týmto ustanoveniam ohľadom trov konania, výška úkonu právnej služby vychádza z prisúdenej sumy, teda výpočtovým základom pre priznanie trov právneho zastúpenia je suma 110 eur, kedy je odmena právnej služby za tento úkon 16,60 eur. S poukazom na uvedenú skutočnosť preto odvolací súd nepovažoval za dôvodné odvolacie námietky žalovanej o aplikácii § 257 CSP v danom prípade, vzhľadom na výšku trov právneho zastúpenia. Vzhľadom na výšku odmeny za jeden úkon právnej služby aj na to, že v predchádzajúcom prípade jednalo sa o zastúpenie viacerých osôb, kedy sa odmena znižuje, výška trov konania v žiadnom prípade nemôže pre žalovanú predstavovať sumu, ktorá by objektívne bola spôsobilá ohroziť jej finančnú stabilitu či jej podnikanie. V každom prípade každá strana sporu v prípade meritórneho rozhodnutia súdu musí si byť vedomá skutočnosti, že v prípade neúspechu bude niesť trovy konania. V prejednávanvej veci nebolo dôvodné upustiť od tejto zásady.”

18.2. Vzhľadom na dovolacie námietky žalovanej o zmätočnosti rozhodnutia; o nesúlade jeho výrokovej časti a odôvodnenia (viď - „z prisúdenej sumy“) dovolací súd prípisom zo dňa 28. júna 2023 spis vrátil odvolaciemu súdu za účelom opravy výrokovej časti napadnutého rozhodnutia.

18.3. Dňa 27. júla 2023 odvolací súd vydal opravné uznesenie sp .zn. 13Co/30/2022, v ktorom aj citovaný pokyn najvyššieho súdu uvádza, avšak opravné uznesenie vydal v znení:

„Odvolací súd v danom prípade priznal procesne úspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie v rozsahu 100 %. Odvolací súd nepovažoval za dôvodné odvolacie námietky žalovanej o aplikácii § 257 CSP v danom prípade s poukazom na všeobecne známe skutočnosti, týkajúce sa žalovanej ako úspešného podnikateľského subjektu, kedy priznané náhrady trov konania v žiadnom prípade nemôžu pre žalovanú predstavovať sumu, ktorá by bola objektívne spôsobilá ohroziť jej finančnú stabilitu, či jej podnikanie. Každá strana sporu v prípade meritórneho rozhodnutia súdu si musí byť vedomá skutočnosti, že v prípade neúspechu bude niesť trovy konania. V prejednávanvej veci nebolo dôvodné upustiť od tejto zásady. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje aj na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 233/2022 zo dňa 24. mája 2022, kedy ústavný súd SR uznesením odmietol ústavnú sťažnosť žalovanej, pričom aj v tejto veci znel výrok rozhodnutia Krajského súdu v Prešove č. k. 13Co/7/2021 z 30. marca 2021 tak, že priznal žalobcom nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, pričom následne boli trovy právneho zastúpenia súdom prvej inštancie vypočítavané podľa § 10 ods. 8 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z.z., keď súd vychádzal pri výpočte hodnoty úkonu právnej služby z tarifnej hodnoty 2.000 eur, nakoľko v konaní bola žiadaná náhrada nemajetkovej ujmy. Ústavný súd SR považoval námietku nesprávne určenej výšky sadzby tarifnej odmeny za neopodstatnenú s poukazom na to, že spor medzi stranami sporu bol jednoznačne sporom o ochranu osobnosti a na základe uvedenej vyhlášky potom nie je poskytnutý manévrovací priestor pre určenie výšky tarifnej hodnoty.“

18.4. Z vyššie uvedeného vyplýva, že odvolací súd neopravil výrokovú časť svojho rozhodnutia týkajúcu sa trov prvoinštančného konania, ale jeho odôvodnenie, konkrétne bod 41 napadnutého rozsudku, ktorý v podstate celý zmenil. Porovnaním textu „pôvodného“ a „nového“ odôvodnenia bodu 41 je zrejmé, že odvolací súd v podstate „opravil“ svoje úvahy, ktoré ho viedli k vyhláseniu výroku o trovách prvoinštančného konania. Takto vykonaná oprava podľa dovolacieho súdu nezodpovedá zneniu a zmyslu ustanovenia § 224 CSP podľa ktorého súd kedykoľvek aj bez návrhu opraví v rozsudku chyby v písaní a počítaní, ako aj iné zrejme nesprávnosti. O oprave súd vydá opravné uznesenie, ktoré doručí subjektom konania. V danom prípade vykonaná oprava sa netýkala ani chyby v písaní a počítaní a ani inej zrejmej nesprávnosti; nesledovala ani účel za ktorým bol spis vrátený odvolaciemu súdu. Za daného stavu dovolací súd dospel k záveru, že žalovaná opodstatnene namietala zmätočnosť napadnutého výroku rozhodnutia odvolacieho súdu o trovách prvoinštančného konania.

19. Dovolanie žalovanej za takejto situácie bolo nielen procesne prípustné (§ 420 písm. f/ CSP), ale tiež dôvodné (§ 431 CSP), lebo v ňom opodstatnene namietala, že súd (odvolací) jej nesprávnym procesným

postupom znemožnil ako strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Z dôvodu, že konanie bolo zaťažené vadou podľa § 420 písm. f) CSP bolo potrebné rozhodnutie odvolacieho súdu v napadnutom výroku o trovách prvoinštančného konania ako aj v súvisiacom výroku o trovách odvolacieho konania zrušiť, bez toho, aby sa dovolací súd zaoberal ďalšími žalovanej uvádzanými námietkami.

20. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 CSP). Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 450 CSP). Najvyšší súd v súlade s týmito ustanoveniami zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu v napadnutej časti a v súvisiacom výroku a vec mu v uvedenom rozsahu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

21. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP). Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

22. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.